

**Pasaules
Dabas
Fonds**
sadarbībā ar

2012. gada 10. decembrī

LR Ministru prezidentam V. Dombrovskim
Zemkopības ministrei L. Straujumai
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram E. Sprūdžam
LR Valsts kancelejai

Par noteikumu projektiem Noteikumi par koku ciršanu mežā (VSS-772) un Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā (VSS-769)

Nodibinājums *Latvijas Dabas fonds*, biedrība *Latvijas Ornitoloģijas biedrība*, biedrība *Latvijas Entomoloģijas biedrība*, biedrība *Latvijas Botāniķu biedrība* un nodibinājums *Pasaules dabas fonds* lūdz apturēt noteikumu projektu „Noteikumi par koku ciršanu mežā” un „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” tālāku virzību, līdz nav panākta vienošanās šādos jautājumos:

1. Noteikumu projektā „Noteikumi par koku ciršanu mežā” ir jāiestrādā īpašs nosacījums kailciršu izvietojumam vienā kadastra vienībā, lai saglabātu relatīvi vienmērīgu un nepārtrauktu vecāku audžu īpatsvara saglabāšanos ainavā. Atšķirībā no jaunu aizsargājamo teritoriju izveides, šādai normai nebūtu būtiska ietekme uz koksnes resursu plūsmu vidējā termiņā un ilgtermiņā, bet būtu nepieciešams ieviest citus principus meža apsaimniekošanas plānošanā.

Šobrīd Latvijā atbilstoši pašreiz spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam meža apsaimniekošanā un Zemkopības ministrijas Meža departamenta sagatavotajam tiesību akta projektam „Noteikumi par koku ciršanu mežā” var rasties situācija, ka vienā kadastra vienībā vairākos simtos hektāru un arī lielākās platībās nav sastopamas vai sastopamas tikai dažu desmitu hektāru apjomā mežaudzes, kas vecākas par 50 vai 70 gadiem.

Aprakstītā situācija ir ļoti nozīmīga problēma no bioloģiskās daudzveidības aizsardzības un arī sociālo interešu viedokļa. Par to publiski vairākkārtīgi ir norādījušas Latvijas vides nevalstiskās organizācijas, kā arī savu neapmierinātību paudušas sociāli aktīvo iedzīvotāju grupas.

Vides nevalstiskās organizācijas ir sagatavojušas priekšlikumu problēmas risinājumam: Vienā kadastra vienībā, kurā meža platība pārsniedz 200 ha, ja sastopamas 70 gadu un vecākas mežaudzes, bet apšu un baltalkšņu mežaudzes 50 gadu un vecākas, tad šādas mežaudzes saglabājamās vismaz 30 % apjomā no kopējās meža platības”. Konkrētais priekšlikums ir iesniegts Zemkopības ministrijas Meža departamentam Valsts sekretāru sanāksmē izsludināto noteikumu projektam

„Noteikumi par koku ciršanu mežā” (VSS – 772). Priekšlikums nav ņemts vērā, plašāk neapspriežot arī alternatīvus problēmas risinājumus.

Par šo problēmu tika diskutēts arī LR Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas darba grupas sēdēs pie Meža likuma grozījumu sagatavošanas 2011. gadā, norādot par straujas risinājuma iestrādes nepieciešamību MK noteikumos „Noteikumi par koku ciršanu mežā”.

Vides nevalstiskās organizācijas uzskata, kā ši nosacījuma neiekļaušana MK noteikumos „Noteikumi par koku ciršanu mežā” veido klaju pretrunu ar LR Ministru kabinetā akceptēto Latvijas Meža politiku, vides un sociālajam tiesībām, un ļoti apšaubāma kļūst virzība uz ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Latvijā.

2. Nepieciešams precizēt noteikumu projekta „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” punktus, kas attiecas uz agrāk reģistrēto īpaši aizsargājamo meža iecirkņu (ĪAI) izvērtēšanu, **viennozīmīgi nosakot, ka ĪAI statuss meža valsts reģistrā tiek saglabāts līdz to izvērtēšanai noteikumos noteiktajā kārtībā.**

Pašreizējā noteikumu redakcija, kas pieļauj iespēju atteikties no ĪAI izvērtēšanas atkārtotas meža inventarizācijas gadījumā un pieļauj galveno cirti vairākos ĪAI veidos, nenodrošina ilgstošā laika periodā veidojušos dabas vērtību (aizsargājamo biotopu un aizsargājamo sugu dzīvotņu) saglabāšanu.

Papildus vēršam Jūsu uzmanību uz to, ka jau vairākus gadus ilgstošās vides nevalstisko organizāciju diskusijās ar Zemkopības ministriju vēl joprojām nav izdevies panākt vienošanos par bioloģiskās daudzveidības ziņā pašu izcilāko meža biotopu – līdz šim konstatēto „dabisko un potenciāli dabisko meža biotopu” pietiekošu aizsardzību. Gluži pretēji – veicot atkārtotas meža inventarizācijas, informācija par šiem biotopiem vairs netiek saglabāta Meža valsts reģistrā, bet Zemkopības ministrijas uzturētie iebildumi pret Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavotajiem grozījumiem īpaši aizsargājamo biotopu sarakstā liedz pat teorētiskas iespējas nodrošināt izcilu boreālo un purvaino mežu biotopu aizsardzību ārpus dabas rezervātiem, dabas liegumiem un dabas lieguma vai stingrāka režīma zonām citās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Tādējādi nebūs iespējams arī pilnībā un kvalitatīvi īstenot Zemkopības ministrijas piedāvāto ĪAI izvērtēšanu.

3. Noteikumu projektā „Noteikumi par koku ciršanu mežā” nepieciešams iekļaut **papildus prasības koku ciršanai, kas nodrošina tādu bioloģiski vērtīgu meža struktūras elementu kā purvu un ezeru salu un gravu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.**

Noteikumu projekts „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” nosaka to, ka, apsaimniekojot mežu, kā bioloģiski nozīmīgus meža struktūras elementus saglabā arī mežaudzes ezeru un purvu salās un gravas, bet noteikumu projektā „Noteikumi par koku ciršanu mežā” pašlaik iekļautās prasības nav pietiekamas to saglabāšanai.

Vēršam Jūsu uzmanību uz to, ka vides nevalstiskās organizācijas aicināja Zemkopības ministriju rīkot starpinstitūciju sanākumi par noteikumu projektu „Noteikumi par koku ciršanu mežā”, kā arī citu augstāk minēto nesaskaņoto jautājumu apspriešanai, bet šis lūgums netika ņemts vērā.

Lūdzam Jūs pēc būtības izvērtēt augstāk minētos iebildumus, kā arī nodrošināt Zemkopības ministrijas virzīto noteikumu projektu „Noteikumi par koku ciršanu mežā” (VSS-772) un „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” (VSS-769) izskatīšanu vienā Ministru kabineta sēdē ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas virzītajiem noteikumu projektiem „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” (VSS-485) un „Grozījumi Ministru kabineta 2000.gada 5.decembra noteikumos Nr.421 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”” (VSS-487).

Ar cieņu,

Latvijas Dabas fonda valde

Ģirts Strazdiņš

Latvijas Ornitoloģijas biedrības
Valdes priekšsēdētājs

Viesturs Ķerus

Pasaules Dabas Fonda
Direktors

Jānis Rozītis

Latvijas Entomoloģijas biedrības
Prezidents

Voldemārs Spuņģis

Latvijas Botāniķu biedrības
Valdes priekšsēdētāja

Agnese Priede